

SÜMEG ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyíl tér sora 1 korona.</p>
--	--	--

Olvasóinkhoz.

A Süveg és Vidékének is megvan a karácsonyi ajándéka: *Polgár* József sümegei kir. közjegyző főszerkesztői címmel a szerkesztőség kötelékébe lépett.

Örömmel jelentjük ezt olvasóinknak. Polgár József mint battonyai közjegyző két vármegye politikai, társadalmi és közgazdasági életében nagy szerepet töltött be. Élénken, eleven agilitással vett részt a közügyek minden ágában. Ezt a munkásságot óhajtja folytatni új körében: Sümege és vidékén is.

Egyik fegyvere lesz a toll. Lapunk útján fog közönségünk érdekeiért sikra szállni, küzdeni, harcolni, e jelszó alatt: *Előre!*

Örvendünk, hogy szerkesztőségünk ilyen kiváló erővel gyarapodott s részünkről is melegen üdvözljük új állásában, minél nagyobb sikert kívánva működésének. Mert a siker nem csupán lapunknak, hanem egyszersmind a közönségnek is sikere lesz.

Lapunknak e számán már ott van főszerkesztőnk neve. E névvel és szellemi erejével gyarapodva lépjük át az új év küszöbét s indulunk lapunk 18-ik évi útjára.

Abban a reményben, hogy közönségünk teljesen méltányolva szerkesztőségünk ez erőgyarapodását, anyagi és szellemi támogatásával továbbra is mellénk sorakozik, maradunk

tisztelettel
a szerkesztőség.

Karácsony.

És száll-száll a légben csudás fényes sereg . . . Arany, ezüst fátylak libbenése, hófehér angyalszárnyak suhogása kíséri. Gyémántfényű csillagok gyűlnak ki útjukban . . . és szállnak-szállnak az éjszakában szépen, halkan — le a földre . . .

Mindegyiknek kis aranypálca van kezében s megérintik véle az emberek szívét s eltűnik onnét a harag, a gyűlölet, a félreértés; eltűnik onnét a bánat, a szomorúság; eltűnik minden baj és minden nyomor: mert ez a Szeretet és Béke diadalmenete. És száll-száll a légben csudás fényes sereg . . .

És mi szegény földi halandók, kik elfáradtunk a harcban-küzködésben, kik elcsigázva, fásult lélekkel rójjuk egyik szürke hétköznapot a másik után, mi szegény földi halandók érezzük egy-két pillanatra, hogy még örülni is tudunk, ha egyébként nem: hát a mások örömeinek. Érezzük, hogy még megbocsájtani is tudunk, hogy még van a szívünkben szép, jó és nemes érzés, hogy van lelkünk, hogy tudunk érezni . . . tudunk szeretettel könyveket felszárítani, vigasztalni, nyomort enyhíteni . . . tudjuk embertársainkat szeretni, szeretni az isteri tanok értelmében . . .

És száll-száll a légben csudás fényes sereg . . . És lenn a földön százezer

fényoszál öltözik díszbe tiszteletükre, százezer apró színes gyertya lángja gyúl ki az ágakon, százezer csudálkozó-bámuló ártatlan gyermekszempár nézi örvendezve a karácsonyfát és sok-sok apró kezecke imára kulcsolódik össze és a nagyok szemében ott csillog minden gyémántnál fényesebben a meghatottság könnye.

Szépséges, dicsőséges, örök fényes nagy ünnep, a szeretet ünnepe: karácsony! Jöjj el hozzánk, jöjj el! Szállj be a szívünkbe minden békével, minden örömmel, minden boldogsággal. Ne legyen ma az egész nagyvilágon sehol bánat és szomorúság; — ne érezze magát senki egyedül; — jusson minden szívnek egy-egy sugár belőled, ragyogó nap: Szeretet! Hiszen aztán megint jönnek a rideg, szürke hétköznapok, megint harcolni kell; küzdeni keservesen, vég nélkül. Megint tülekedni kell, lázas izgatottsággal lótni-futni, fáradságot nem érezni, a végkimerülésig — a kenyérért.

Megint jönnek a rideg, szürke hétköznapok, mikor bántják a szívünket, mikor összetörik a lelkünket, mikor romban hever egész világunk; mikor hiába keressük, hiába kutatjuk, nem találjuk sehol a Szeretetet — sehol az egész földtekén.

Mikor lélek nélkül bolyongunk a sötét éjszakában s nincs egyetlen fénysugár, amelynek világánál megta-

Kérdés.*)

Írta: Komjáthy Jenő.

Mondjátok óh, hogy van e dusabb
És van e mégis nyomorultabb
E koldus-gazdag földtekén
Miként az álmok fejedelme,
A vágyok óriása, én?

Vágyak s remények légioin
Korlátlan ur s alattvalói
Az álmok ragyogó hada,
A gondolatok milliárdja,
Az eszmék fényes csapata.

De kincseit mint széjjelosztja,
S ő jár mezítelen, kifosztva,
Álmok fölött korlátlan ur;
Örök magányban, mély boruban
Jár nesztelen, látatlanul.

Nem ismeri a nép királyát,
Ki rejtve fut be büszke pályát,
Hatalmas ismeretlen ő;

*) Ez a költemény 12 esztendővel a halála után felfedezett és oly híressé vált költő hagyatékából való. Arany János óta nagyobb költője nem volt a magyar-nak. A mai modernnek a »holnaposok« és »nyugatosok« Komjáthy Jenő által mutatott uton haladnak. Az itt bemutatott költemény megrázó önvallomása a lánglelkű poétának.

Nem ismeri még önmagát sem
A láthatatlan szervező.

Ki vagy te, óh nyomoru fenség,
Börtönbe' sínló végtelenség,
Te pont, melynek határa nincs,
S minek mélyéből egy világ biralma
Ragyogva kél, ha egyet intsz?

Ki vagy te, óh királyi koldus,
Ki enyhülést hiába koldulsz
Örökvaló szerelmedért?
Mi haszna dus, mi haszna minden,
Ha senki, senki meg nem ért?!

Hiába nézek önmagamba,
A lelki szem a lelki napba
Sokáig nézve megvakul.
Lélek se képes elviselni
A szörnyű fényt bántatlanul.

Mondjátok óh, hogy van-e dusabb
És van-e mégis nyomorultabb
E koldus-gazdag földtekén,
Miként az álmok fejedelme,
A vágyak óriása, én?

A Katica-kendő.

A levegőben örvénylancot lejtenek a sü-
rűn alá hulló hópelyhek. Valóságos harcot
kell folytatni a dühösen ordító viharral, amely

csak úgy hasít. Gondolataim fölülnek a tova
rohanó szélurfi által megragadott hozsán
tetejére és elszágujdozom az emlékezet bi-
rodalmába.

Valamikor régen . . . akkor is ilyen töl-
let idő volt. Mintha most is látnám magam
előtt azt a kis szobát. Az ajtó mellett bar-
nára festett faágy, alatta kihuzható kiságy.
Aztán még, még egy ágy és még egy ágy.
Sok kellett. A szoba közepén nagy négy-
szögletes asztal, mellette két hosszú lóca.
Egyéb semmi. Ilyen idők is jártak valamikor.
Úgy szerettem én mégis azt a szobát. Haj,
csak most értem meg azt a halvány, sápadt
asszonyt, aki annak a háznak lelke volt.
Akkor még annyit keserítettem. Hogyne, mi-
kor annyiszor mondtam napjában:

— Mama, tessék kenyeret adni.

Jaj, de nagyon haragudott olyankor.

— Nem fogtok hallgatni. Egész nap egy
percre sem áll be a szátok, mindig csak
enni!

— Mama, csak egy kicsit tessék adni.

— Nekem is . . . Nekem is . . .

Adok, adok, nesze. Mindjárt adok verést
mindnek. Csak még egy szót halljak.

— Igen, kedves mama, mindig mérges
miránk. Mindig meg tetszik verni, mikor ke-
nyeret kérünk.

— Még most is jár a szád? Gyere velem.

— Fúj nagyon a szél, mama. Igen, más

lálhataók a kivezető utat a rengetegből. Mikor minden fa, minden bokor mellett rémek leselkednek reánk. Mikor lidércnyomáshoz hasonló nehézséggel ül szivünkön a kétségbeesés s nincs senki, akivel megoszthatnánk.

Megint jön a sok bánattal, kevés örömmel, sok keserőséggel teljes: Élet — s járjuk a Golgotát, sok könnyet elhullatva, néha összeroskadva a keresztet súlya alatt.

Járjuk, mert ez a sorsunk nekünk, kik erre a világra születünk vala; kiket úgy hívják: emberek . . .

Oh mert olyan kevés boldogságot mértek nekünk osztályrészül; s olyan mérhetetlen sok bánat, bajt és szenvedést!

Jöjj el hozzánk, tiszta hófehér álom: karácsony ünnepe! Hozz nekünk békességet, hozz nekünk szeretetet; erősíts meg bennünket a további küzdelemre; add lelkünkbe a békét, a nyugalmat . . .

Mert nehéz az élet, mert érezzük a súlyát, mert gyarlók, mert gyengék vagyunk mi földi emberek . . . s olyan nagyon sok az, amit el kell viselnünk s olyan nehezek a megpróbáltatások . . . olyan nagyon nehezek.

Vedd le vállainkról, csak egy kis időre is, a keresztet . . . Hadd nyerjünk új erőt a többi szenvedéshez; hadd pihenjünk meg a zöld fenyők árnyékában mi, szegény emberek, kik a kietlen pusztaságon járjuk az élet rögös útjait. Hadd igyunk egy kortyot a te üdítő forrásodból, Szeretet; hogy így folytassuk útunkat tovább; hiszen olyan sokat kell még vándorolnunk, mire elérkezünk a végcélhoz: az örök pihenéshez.

Áldjon meg a lelkünk, szent karácsony ünnepe! Áldjon meg a szivünk minden áldásával, minden égnei szálló forró imájával . . .

Legyen dicshimnuszod a sok ártatlan gyermeköröm, meg a szegények hálaadó könnye s a megvigasztalt szenvedők boldog mosolygása.

Áldjon meg a lelkünk, szent karácsony ünnepe! — Piros örömrózsák hulljanak utadba s amerre elvonulsz, a boldogság fehér virága teremjen nyomodban . . .

Németh Böske.

Községi gyűlés.

Sümege képviselőtestülete f. hó 19-én Kiss Antal városbíró vezetésével rendkívüli közgyűlést tartott. A képviselők szertelen csekély érdeklődést tanúsítottak a gyűlés iránt, bár elevenbe vágó fontos pontok voltak a tárgyszorozatban. Tíz képviselő jelenlétében nyitotta meg a bíró, a gyűlés folyamán azután fölszaporodtak 14-re.

A gyűlés első pontja Solyomny Tivadar főszolgabírónak két fontos rendelete volt. Mind a kettő a város háztartására vonatkozik. Az első az 1908-iki zárzámadás pótlására hívta föl a gyűlést. Pontról pontra megtárgyalták, végül kiadták az eljárásságnak intézkedés végett.

A második az 1910-iki kölliségirányzat több tételének megváltoztatására hívta föl a figyelmet. A gyűlés ehhez képest változtatott az előirányzaton. E szerint a bevétel 48 153 K 63 f., a kiadás 68 991 K 52 f., a hiány 20 837 K 89 f. Az adóalap 42 559 K, tehát a jövő évi községi pótlék 48 6% lesz.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a második óvónak megvett Marton féle telekvásárt nem hagyta jóvá, mert a telek csak 455 négyszög öf, holott teljesen megfelelő modern óvó számára 700 négyyszög öf szükséges. A képviselőtestület Lukovich Gábor dr. indítványára újra kéri a vásár jóváhagyását, mert az állami mérnök a telkek kiszemelése alkalmával alkalmasnak ítélte a megvett ház helyet.

Barcza László, a sümege—devecseri vasút bizottságának elnöke kérvényt intézett a városhoz, amelyben a vasúti anyagi támogatását kérte. A 30 nap múlva január 21-én tartandó közgyűlésre tűzték ki.

Pressing István volt községi téglás mester kérte a várost, hogy az általa épített ól

és pince, továbbá az általa ültetett 20 darab gyümölcsfáért kárpotlást kapjon. A gyűlés a kérelem elbírálására Sipos József hely. bírót, Steiner Simont, Gróf Lajost és Hulay Lajost kérte meg.

Bánfi Alajos állami iskolai igazgató a néki szükséges tüzelő anyag árának méltányos megállapítását kérte. A gyűlés utasította az eljárásságot, hogy más állami hivataloktól szerezzon adatot, mennyibe kerül a tüzelés s ehhez mérten a jövő gyűlésen intézkedik.

M. Kossa Gusztáv a póttagok behívását szorgolta meg.

Több illetőségi ügyet elutasítottak. Az adóügyi jegyző fizetésének kiegészítését már harmadszor elutasította a belügyminiszter.

Özv. Jankó Géziné 30 K házbérének elengedését kérte. Felét elengedték.

A Ramasseiter-féle boros pincék mellett elhuzódó ucca rendezését a szépítő bizottságra bízta a gyűlés.

Varga Gyula városi erdővéd a faiskola kezeléséért jutalmat kért, de elutasították.

Forgács.

Nagy magyar írónak jubileumát ünnepli az ország. Mikszáth Kálmánét.

Nevét ismerjük mindnyájan. Művei a magyar nemzeti Géniusznak örök életű alkotásai. Édes gyönyörűséggel engedték át lelkünket a nagy palóc bűvös hatásának. Bájos, megkapó történetei, zamatos előadása, kedves, csöndes, színmagyar humor, játszi pajkossága lebilincselte lelkünket.

De nemcsak nemzetét hódította meg. Műveit lefordították idegen nyelvekre is, ahol épp úgy kaptak rajtok, mint mi magyarok.

Mikszáthban a magyar nemzeti Géniusz épp úgy hódító és diadalmas világ útra indult, mint nagy elődje, Jókai Mór.

Hódolattal hajlunk meg Mikszáth alkotó nemtője előtt s magyar lelkünk teljes örömmel és büszkeséggel járulunk jubileumához.

De járuljunk tetben is, nemcsak érzésben. Rendezzen Sümege intelligens társadalma Mikszáth ünnepet. Erre két hívatott tényező is van. Egyik a Kisfaludy Kaszinó, a másik a reáliskola szabad liceuma.

Ezenkívül akítheti, vegye meg Mikszáth műveit. A nyilvános közkönyvtárak minden esetre.

gyermeknek van télikabátja. Farkas Szerénnek is olyan szép van, meg mindegyiknek, nekem meg még egy rongyos bluzt se varrnak. Mégis mindig kint kell járni.

— No jó, nem fogsz megfagyni.

Aztán anyám felkapta a szép nagy téli kendőt, amely amióta én emlékezem, mindig megvolt. Mikor még a szép nagy diófából faragott szekrény is ott diszelgett a szobában, annak az ajtófőlkjében volt összehajtogatva. Mikor egyszer eltűnt a nagy szekrény csúnya bácsinak hívták azt a gonosz embert, aki elvitte, akkor egy fehér lepedőben volt felakasztva. Úgy szerettünk hosszú tojással játszani. Titokban befotunk, kintunk, hozzá simultunk, olyan finom, puha volt, akár csak a Katica cica szőre. El is nevezte Katica-kendőnek. Anyám is úgy szerette. Mindig mondta, mikor fölvette:

Lájjatok gyerekek . . . ezt még szegény nagyapátok hozta az egri vásárról. Akkor még volt miből hozni, volt . . .

— Anyám, hová megyünk, én már úgy fádom.

— Fogelhez.

— Jaj, ne menjünk oda anyám. A multkor olyan csunyát mondott, mert nem vittem pénzt.

— Csak gyere fiam.

És én akkor úgy haragudtam anyámra, mert oda kellett menni, aki olyan csunyát mondott, mert nem vittem pénzt.

Segített a szél is haragudni. Csakúgy fityült keresztül a filemen. Alá dugtam a kezemet a Katica kendő alá, megfogtam a ke-

zét anyámnak és éreztem, hogy nagyon reszket.

— Fázik anyám?

Rám hagyta, hogy igen.

Odaértünk Fogel üzletéhez. Anyám állt egy darabig, aztán bementünk. Jaj, de haragudott Fogel úr. Úgy kiabált anyámra, pedig szegény olyan halkán beszélt.

— Elmehe, elmehe — dühöngött Fogel úr. Én nem adok egy krajcár árát sem. Nem tartozom a maga pereputtyát kitarítani. Koldusok, oszt úgy akarnak élni, mint az urak, mindig falnak. Nincs semmi.

Én csak bámoltam az én anyáskámra. Hogy kiabál rá ez a Fogel úr, ő meg hallgat, szegényke. Aztán meg hogy mindig észünk. Hisz nincs is mit.

Anyám levette esendően meghajlott válláról a szép Katica-kendőt. Összehajtotta és odatette a hosszú asztalra.

— Itt hagyom a kendőm, kedves jó Fogel úr. Csak egy kis lisztet, meg egy kis sót adjon érte . . . hisz éhen halnak ezek a szegény gyerekek.

És úgy megijedtem, hogy szólni sem tudtam, mikor Fogel úr felkapta és eltette a drága Katica-kendőt . . .

Úgy láttam, anyám is mondani akart még valamit, de aztán nem szólt.

Fogel úr kimért lisztet, élesztőt meg sót. Mikor már az ajtónál voltunk, visszahívott engem és még egy darab kenyeret is levágott és azt mondta:

— Jó lesz, míg kívül a másik.

Szépen megcsókoltam a kezét.

— Kedves mamám tessék nézni, kenyér, jó puha kenyér és a szivemhez szorítottam a kenyeret.

Már én nem fáztam, mikor kimentünk, de anyám úgy fázott, hogy a könnye is kicsordult. Én azt hittem, hogy a hideg miatt.

— Mit tetszett hozni?

— Hát nekem mit? futottak elénk a gyerekek otthon.

— Hát a Katica-kendő hol van? — Kérdezte az egyik.

— A Katica kendő. . . A Katica kendő? Azt elvette a Fogel úr, dadogtam és sirva fakadtam.

A többiek utánam karban.

A szép, aranyos Katica-kendőt minek adták oda? . . .

— Adott érte kenyeret. . .

— Kenyeret! . . . — vitott mind és én is velük.

Rohanunk anyámhoz és a következő pillanatban boldogan rágicsáltunk és feledve volt, feledve a Katica-kendő. . .

Újra megrázza a szél az ablakom. Mintha meg-meglebbenne ott kinn a hidegben egy vékony kartonbluz és én leborulok az ablakpárkányra, sirok keservesen. Siratom a Katica-kendőt és azt a szegény asszonyt, azokat a keserű szavakat, amit akkor gyerekként mondtam és amelyek hallatára az anyám szeme úgy csillogott. . .

Én azt hittem azért, mert haragszik. . .

Haraszthyné Szederkényi Anna.

Ne mondják, hogy a feminizmus nem nyomul előre diadalmas erővel és hatalommal. Hiszen már meghódítja a falu népét is. Még pedig a gyermekeket.

Itt Sümegen az idén nemcsak fiú, hanem leány betlehemes csoportok is tóttak az utcákat. És erős versenytársai voltak az erősebbeknek. Az olcsó női munkaerő egykettőre megnyilvánult. Bekiáltották a házakba:

— Egy krajcárért is elmondjuk.

És mondták a betlehemesek mondókáit, verseit, éneklős üdvözlőit.

Nekem azonban sehogy sem tetszett a feminizmusnak ez a hajtása. Sőt még a főfő feminista: Glüselich Vilma is elítélte. Mert az még sem járja, hogy 8-12 éves leánykák késő este, csatakos utakon, rójják az utcákat s a női szemérem érzet levétkezésével állítanak be a családok körébe, sőt kocsmákba, kávéházakba.

Akadályozzák meg a szülők. Azért a pár krajcárért ne vessék oda leánykájuk esti nyugodalmát és — erkölcsét.

A betlehemesek után közeledik a három királyok és a Balázs napi járás. Reméljük, uccáinkon nem találkozunk kódozó leánycsoportokkal.

Bárd.

H I R E K

T. olvasóinknak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

— **Kérelem.** Tisztelettel kérjük olvasóinkat, hogy lapunk XVIII-ik évfolyamára előfizetni és az esetleges hátralékokat beküldeni sziveskedjék. Jegyzők és tanítók 4 K kedvezményes áron rendelhetik meg lapunkat.

— **A kaszinó közgyűlése.** A sümegi Kisfaludy kaszinó évi rendes közgyűlését karácsony másnapján délután 3 órakor tartja.

A polgári kör évi rendes közgyűlése pedig karácsony másnapján délelőtt 10 órakor lesz.

— **Szólészeti előadás.** Vetter Pál tapolcai szőlészeti és borászati felügyelő december 19-én Sümegen az állami népiskola termében előadást tartotta s szőlő metszéséről. Az előadás közepes számú közönség vett részt, de az élénk érdeklődéssel kísérte az előadást. Vetter sorban ismertette a vidékünkön divó szőlőmetszés hibáit s bemutatta a helyes metszést és időkezelést. Másnap Csabrendeken tartott előadást, de irányában úgyszólván semmi érdeklődés sem nyilvánult.

— **Az ovó karácsonya.** Folyó hó 22-én délután 2 órakor tartotta a sümegi ovó rendes szokásához híven a karácsonyfa ünnepeit. Bánfi Alajos igazgató szép beszédben üdvözölte a megjelenteket és különösen kiemelte a jött négyesület tagjait, kik a karácsonyfa díszítésén fáradoztak. Aztán az apróság szavalt verseket. Majd bevonultak a nagyterembe, hol fényesen ragyogva ott állott a karácsonyfa, igaz öröme a kicsinyeknek. Itt is néhányan szavaltak, aztán az osztás következett. Kaptak cipőt, ruhát a szegényebbek, a többi meg cukrot, süteményt, gyümölcsöt. Pénzbeli adományokkal hozzájárultak a következők: A sümegi takarékpénztár 60 K, Németh János plébános 20 K, Hettyeó Andre és neje: 5 K, Fürst János drné Barkóczi Károlyné: 3-3 K, Epstein Vilmosné, Geiger Jánosné, özv Hladny Jánosné, Steiner Simonné, Zob Gyuláné, Kellemen Károlyné drné, Tóth Lajosné, Szűcs Zsigmondné: 2-2 K, özv. Bódis Ignácné, Csígyó Mária, Mészáros Sándorné, Mojzer Mariska: 1-1 K, özv. Paulinyi Józsefné, Bazsó Sándorné, 60-60 fillér, Pap Józsefné: 40 fillér, özv Czapary Boldizsárné: 30 fillér. Sütemény, narancs, füge, dió, stb. hozzájárultak: özv. Darnay Kajetánné, Eitner Zsigmondné, Eitner Jenőné, Bánfi Alajosné, Talabér Károlyné, Gold Teréz, özv. Szűcs Pálné, özv. Jenyay Gézáné drné, Lukonich Gáborné drné, özv. Riszner Ferencné, Stüvegh Jánosné, özv. Orbán Lajosné, Malomsoky Jánosné, Mojzer Józsefné, Scholtz Károlyné, Sümegi Tivadarné, Solyomi Tivadarné, Vendel Jánosné, özv.

Küldi Alajosné, Polgár Józsefné, Nagy Istvánné drné, Krisztinkovich Józsefné, Vértessy Béláné, Márkus Ignácné, özv Horvát Gáborné, Bereczki Gyuláné, Hettyeó Lajosné, Kollin Sándor, Novák Sándorné, Novák Zsigáné, Holba Józsefné. Mind a szives adakozók, mind pedig a közreműködő hölgyek fogadják a jött négyesület leghálásabb köszönetét.

— **Téves hír az aradi vesztőhely megváltásáról.** Az a hír járta be a lapokat s ezzel az országot, hogy Arad sz. kir. város, azt a 139 hold területet, amelynek közepén van a kivégzés helye, a saját pénzén megvásárolta. Ebből igen sokan arra következtetnek, hogy további adományokra szükség nincs. Ez alaposan téves felfogás. Mert Arad város határozata oda irányul, hogy kölcsön pénzzel segítségére siet az országos gyűlés útján eddig befolyt kegyelet alapnak s mert az egész föld vételére szükséges 210 ezer korona még nincs együtt, e 139 holdból megveszi a felesleges területet, úgy hogy a nemzeti alaphól kifizettetik magának a vesztőhelynek 10 holdnyi területe s a többi pénz vesztőhelynek rendezésére s a nemzeti kegyeletnek megfelelő nagyszabású és méltó emlékmű s a vértanuk öröknyugvó helyének felépítésére fordítatik. Ehhez sok pénz kell, s a nagy nemzeti célra még mindig szükség van az adományok beküldésére, ha azt akarjuk, hogy nemcsak a kivégzés helye legyen a nemzeté, hanem az valóban a nemzeti hálakegyelet búcsújáróhelye lehessen. Erre a célra rendez az aradi 13-as bizottság tárgysorsjátékot s a sorsjegyek 1 koronás árából reméli, hogy jelentékeny összeggel fogja szaporítani a vértanuk alapját. A föld ma még nincs megvéve, sem az egész terület, sem a kivégzés helye. Éppen azért újból felhívom adományok beküldésére a hazafias közönséget s jóakaró támogatásra ajánlom a vértanuk vesztő helyének sorsjegyeit. Budapest, 1909 december 20. Barabás Béla dr. orsz. képviselő, az aradi 13-as bizottság elnöke.

— **A pápa — devecser — sümegi vasút.** A veszprémi vármegyei törvényhatósági bizottság december 13-án tartott közgyűlése a pápa devecser — sümegi vasút segélyezésének ügyét a következő vármegyei közgyűlésre tette át.

— **Tudomásul.** »Annales Sümegiensis« és »Sümegi várkapitányok« című munkálataimra utólag megjegyzem, hogy engedelmem nélkül a közleményt utána közölni vagy fordítani senkinek sem szabad. Vagyis az újra közölhetés és fordítás jogát fenntartom.

Kinnach Odón.

— **Pótvásár.** Sümegen az október 26-án tartott országos vásárt tönkre tette az idő. A kereskedelmi miniszter december 23-ára pótvásárt engedett helyette. A mult csütörtökön meg is volt a vásár. De csak amolyan pótvásár volt. Kevés eladó, kevés vevő, tehát kicsi forgalom.

— **Balatonparti fák Mikszáth Kálmánnak.** Mikszáth Kálmán legutóbb megírta, hogy a jubileumra nem vár más nemzeti ajándékot, mint azt, hogy horpácsi kertjébe gyümölcsfákat küldjenek. Öregsége idején ezeknek árnyékában szeretne pihenni. Értesülésünk szerint Keszthely elöljárósága követve Pápa példáját a balatonparti faiskola erőteljes szép fái közül a legszebbeket elküldi Mikszáth Kálmánnak.

— **Segítség a városoknak.** Az 1909-iki költségvetésben 2 millió koronát vett föl a kormány a városok segítésére. Ebből Nagykanizsa 20.000, Zalaegerszeg pedig 11.500 koronát kapott.

— **Az alispán tapasztalata.** Az alispánunk a megyegyűlés elé tett jelentésében azt írja, hogy hivatalos utazásai közben a megyei utak helytelen kezelését tapasztalta. Az utakprók ugyanis nem dolgoznak napkelteől napnyugtáig az uton és nem gondozzák az utakat úgy, amiként a szabályok előírják. Ezért az alispán az illetékes közegeket nagyobb ellenőrzésre utasította.

— **Versenytárgyalási eredmény.** A keszthelyi járásbírósg új épületére kiírt pályázatra az összes munkálatokra a követ-

kező ajánlatok érkeztek: Walla részvénytársaság Budapest 129.668 K, Mód Lajos Budapest 119.766 K, Kallos és Koch Budapest 118.228 K, Fuchs és Grosz Zalaegerszeg 115.423 K, Morandini Bálint Varasd 113.225 K, Berényi Béla Keszthely 109.980 K. Az építéssel Berényi Béla keszthelyi vállalkozót bízták meg.

— **Uj rend a bíróságoknál.** Az egész országot érdeklő és szociális szempontból is nagyfontosságú újítást akar életbeléptetni már legközelebb az igazságügyminiszter. A terv szerint az igazságügyi hivataloknál megreformálják a szolgálatot s az egyhuzamban való hivatalos órákat hozzák be.

— **A türjei vasutak.** A Türje állomástól egyrészt Rumig, másrészt észak felé Sárváron, Hegyfalun és Bükön át Pulyáig, esetleg Kőszegig tervbe vett összesen 125 kilométert kitevő h. é. vasutovonalnak közigazgatási bejárása 8 napi tárgyalás után befejezést nyert Csepregben. A közigazgatási bejárás, amelyet Hegyeshalmi Lajos dr. miniszteri tanácsos vezetett, résztvettek még Novák Bertalan műszaki főtanácsos, Herbst Géza, Hajas Antal és Árvai Lajos alispánok, Kussevich Tivadar szombathelyi máv. üzletvezető, Lajos bajor herceg uradalma, a büki és sárvári cukorgyáraknak képviselői, Fábian Lajos, a vasut tervező mérnök, végül a vonal mentén érdekelt mintegy 90 község képviselője. A vasutmozgalom élén egy 100 tagú bizottság áll, ennek köszönhető, hogy a vasut ügye ennyire haladt. Ebben a nagybizottságban képviselve van a vonalmenti összes községek elöljárósága, nagybirtokosai és iparvállalatai.

A nagybizottságon kívül a vasutügy előkészítését a végrehajtó bizottság végzi, ez 12 tagból áll. Mindkét bizottság nagy munkát végzett eddig, különösen a törzsrészenyek jegyzése adott sok gondot. E tekintetben még nincs is befejezve a munka, mert a nagybizottság által a vármegyéként előírt összegeket még nem jegyezték teljes egészben a községek. Vas megyében a községektől 350 ezer koronát kértek s jegyezve van eddig 263 ezer korona. Sopron megye községeire 260 ezer korona van előírnyozva, a jegyzés pedig 170 ezer korona. Zalamegyére az előírnyozat 48 ezer korona. Sopron megye e hó 14-én tartott közgyűlésén 86 ezer koronát szavazott meg. Vas megyétől 4000 koronát kérnek kilométerenkint tehát összesen körülbelül 200 ezer koronát, amit pótdobba fog kivetni a vármegye. Ki is küldött Vas megye törvényhatósági bizottsága egy bizottságot, amely jelentést tesz a kivetés mikénti módzatairól, úgy hogy a tavaszi közgyűlés már véglegesen határozhat is. Zalamegyétől, tekintve hogy csak 8 km hosszú vonal jut, 48 ezer koronát kérnek.

— **Ottfelejtett utasok.** Folyó hó 20-án délután valami kilenc utas várta a türjei állomáson a zalaegerszegi vonatot. Egyszer csak be is robogott a vonat. Hamarosan egy kocsit utána kapcsolnak, azután se szó, se beszéd, tova robogott. A kilenc utast ott felejtette. Az állomás főnöke azután a váróteremben szállásolta el az utasokat s másnap reggel tovább folytatták útjukat.

— **A buzás zsák mint Wertheim szekrény.** Csikos Gyula vindornyaszőlősi földművesnek néhány nagy bankója volt, ami nem is olyan ritkaság most a takarékos földes gazdák között. A bankókat biztos helyre akarta tenni megőrzés végett. Hová tegye! Beletette a buzás zsákba. A szemtelen egerek megsejtették a kincset s bár ott volt, szép piros szemű búza, mégis a száraz bankó papirosnak estek neki. De nem nagyon izlett a bankó: mert csak a szélit rágicsálták össze egy száz és egy ötven koronás bankjegyek. Csikos nagy szívszorogással hozta be a sümegi közjegyzői hivatalba, ahonnan elküldötték a magyar-osztrák bank nagykanizsai fiókjának beváltás végett.

— **Az iskolai por.** A legtöbb iskola valóságos porfészek s egyuttal lerakódó helye a legkülönbözőbb fertőző bacillusoknak. A rossz padlózat, a felületlen seprés, a kevés szellőztetés, a portörítés hiánya mind azt idézi elő, hogy az iskola levegője porral telített.

Ez pedig mind a tanulókra, mind a tanítókra ártalmas. Némely helyen kezdik ezt már belátni s az iskolák padlóját porfogó olajjal öntik be. Legutóbb Pápa város öntötte be iskolai padlóját a városi főorvos ajánlatára. Nem jó lenne követni nekünk is a jó példát?

— **Hirtelen halál.** Szorgalmas és jóviseletű asztalos segéd volt Bakodi Károly 20 éves ifjú Klaffl Lajos helybeli asztalos mesternél. Vasárnap délután napszállatig otthon lombfűrészeléssel töltötte el az időt, azután elment a Jakab-féle vendéglőbe jó barátai közé. Itt egy tányér kocsonyát jóízűen elfogyasztott s egy üveg bor mellett egész kedélyesen elbeszélgetett társaival. Egyszer csak a fiatal ember hirtelen lefordult székeről s halva terült el a földön. Szívszélhűdés ölte meg. Kedden nagy részvéttel temették el.

— **Hirdetmény.** A járási főszolgabíró úr 3403—909. sz. rendeleté folytán ezennel közhírré teszem, hogy az iparhatósági megbízottak választása a járási főszolgabíró úr hivatalos helyiségében 1909. évi december hó 29-én délelőtt 9 órakor lesz. Sümegen 1909. december 18-án. György Elek jegyző.

— **Akik nem lehettek egymásé.** Alibánán történt az eset, hogy Kondora János szemrevaló leányába a szép Ágnes lányba beleszeretett Kekkes Lajos odavaló legény. A leány apja azonban észrevette a dolgot s elejét akarta venni. Megdorgálta tehát lányát, hogy hagyjon föl a fülíg szerelmes legény nyel, akad neki völegénye. A leány elpanaszkodott kedvesének. A legény beállított a szigorú apához s annak rendje módja szerint elmondotta, ami szívet nyomja. Több sem kellett az apának. Minden további szószaporítás helyét füttykést fogott, ezt a legény nem várta be. A szerelmes leány bánatában gyújtó oldatot ivott, azonban észrevették szülei és megmentették. Hátrahagyott levelében keserűséggel bucsúzik: »Főnevelő szüleitől és szeretett völegényétől, ki nélkül élni nem tudtam« írja. A megijedt szülők beleegyeztek a két szerelmes kérésébe.

— **Szegénylegények garázdálkodása Zalában.** Szentiváni tudósítónktól vesszük a hírt, hogy f. hó 18. és 19-e közti éjjelen a nagyfaludi urodalmi majorból három kövér sertést eddig még ismeretlen tettesek elloptak. Ugyancsak azon éjjel Tóth Menyhért henyei lakos a szentiványi malomban örletvén, három zsák lisztet vitt egy tehenes kociban haza felé. Utközben egyszerre két megtermett marcona alak ugrik a tehenes szekér elé s az egyik fokost rántott, a másik pisztolyt szegezve a mit sem sejtő védellen emberre rákiált: — Mi van a zsákban atyafi? — Egy kis lisztet örlettem itt a malomban az ünnepekre, azt viszem haza — mondá a megijedt ember. — Hát pénzt van-e? — Nincs énnekem egy krajcárom se. Szegény családom ember vagyok, ezt a gabonát is úgy szolgáltam, ne bántsanak, hadd mehessek haza. — Jól van szegény ember, nem bántunk, menj az Isten hírével, de nyelvedre gombot köss, mert életeddel játszol. A garázdálkodó utonállók még azon éjszaka betörték Kánya Miklós henyehegyű hegyilakos pincéjébe s onnan három akó ujbort, 4 pint pálinkát elloptak. Amikor a pinceajtót fessegették, a tulajdonos felébredt s az ablakon kinézett. Láta, hogy négy megtermett alak fessegeti a pinceajtót s kocsiállanak ott. Ijedelmében visszahúzódott s csendben várta, hogy mikor döngetik rozoga ajtaját. A lakására azonban nem zörgettek be a betyárok. Csak később mert a szegény kárvalloított ember kimenni, mikor a pincerablók eltávoztak. Az esetet bejelentették a csendőrségnek s most a legerélyesebb nyomozás folyik a tettesek ellen.

— **Borzalmas halál.** Rettenetes véget ért Varga János alsóórpusztai lakos. Varga János egy benzinmotor mellett dolgozva, a forgó kerékről lekasztotta a gépszíjat, hogy azt egy másik kerékre rátegye. E művelet közben a forgó kerék elkapta Varga jobb karját, ennél fogva a magasba emelte és a gépkamra tetőzetéhez vágta. Estében a szerencsétlen ember a bal lábával került a ke-

rébe, amely most lábánál forgatta mindaddig míg lába szó szoros értelmében el nem szakadt a testről. Varga János azonnal szörnyet halt. Eljárás indul meg annak kiderítésére, hogy a szerencsétlen ember borzalmas haláláért terhel-e valakit felelőség.

— **Tisztelt olvasóink!** Bizonyára szívesen fognak megismerkedni a »Scott-féle Emulsió«-val, mely általános ismert háziszser, vagyis csukamájolaj, csak hogy az utóbbi teljesen jó ízű és könnyen emészthető formában nyújtja. Gyermeknek különbs előszeretettel veszik be a »Scott-féle Emulsió-t«, mert jól ízlik. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Vak tűzilárma.** December 16-án virradóra Szentivánban félreverték a harangokat s tüzet kiabáltak: »Szentlőrincen tűz van« Hatalmas tömeg verődött össze s a békes nép hajnalimise helyett kész volt sietni tűzoltásra. Fecskendővel lóhalálban futottak Szentlőrinc felé, mikor meglátják, hogy a szentlőrinci határban néhány irigylendő disznót pörzsölnek. Temészetesen nagy hahota támadt a jóindulatu szentivániai nem kis bosszúságára.

— **Öngyilkosság.** Udvari Pál, a keszthelyi vasúti állomás gyakornoka, pénteken este föbelötte magát, s rá egy órára meghalt. Az eset a városban nagy megdöbbenést keltett, mert az öngyilkost mindenki finom modorú jó fiúnak ismerte, akit mindenki szeretett. A fiatalembert az állomás cukor-automatájának kezelésével bízták meg. Csütörtökön a 30 korona ára 2 fillérest elvitte beváltani, mert az átadaskor mindig az kívánták, hogy az összeget nagyobb pénzben adja át. Péntek reggel azonban a bankóra beváltott 30 koronát otthon felejtette. Mikor a hivatalba ért, rovancsolás lepte meg. A hiányért feljelentették. Ezért kereste a halált. Levelében azt okozza, hogy nem fogadták el tőle az aprópénzt, s így egy véletlen áldozata. Péntek délután több levelet írt. Édesanyjának és testvéreinek. Tőlük bocsánatot kér. — Édesanyja: özvegy Udvardy Pálné iránt általános a részvétel, aki hasonló tragikus körülmények között csak nemrég vesztette el leányát.

Szabó József dabronci lakos folyó hó 22-én elmezarban fölakasztotta magát.

— **A legnagyobb rejtély** a mai politikai helyzet. Ki tudná megmondani, mit hoz a jövő? Az újságokban is sokszor legellenfetésebb véleményeket olvassuk. A *Budapest* Kossuth Lajos kedvelt lapja volt sok éven át, annak elveit vallja ma is, igaz szöszlője és tájékoztatója a hazafias magyar olvasóközönségnek. A *Budapest* 33 év óta együtt érez, együtt harcol hű előfizetőivel, azok érdekében sem fáradságot, sem áldozatot nem sajnál. A mellett, hogy mindig nagyobb és jobb lapot ad, évenként egyszer egy remek ajándékkal is kedveskedik előfizetőinek. Mostani ajándéka, a *Kossuth emlékalbum*, rendkívül érdekes tartalmával és díszes kiállításával méltán fog feltűnést kelteni. Új előfizetők csak úgy kaphatják meg, ha legalább fél évet előre fizetnek. A *Budapest* előfizetési ára: fél évre 12 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, IV., Sarkantyus-ucca 3.

— **A Budapesti Hírlap,** az ország legelterjedtebb és legtekintélyesebb lapja, a magyar intelligenciának nélkülözhetetlen közlönye, közel harminc éve, hogy úttörő munkát végez a magyarság érdekében. Jelszava: mindent a magyarságért. Aki részt venni óhajt ebben a munkában, az előfizet a Budapesti Hírlapra. Ha már most küldi valaki a jövő negyedre szóló előfizetési árt, 7 koronát, akkor ez év hátra levő idejére díjmentesen kapja a Budapesti Hírlapot.

Főszerkesztő: Polgár József.

Felelős szerkesztő: Éles Károly.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

— **Üjévi képestelevezőlapok** nagy választékban kaphatók Horvát Gábornál, Sümegen.

A kis gyermek ELPUSZTUL?

Adjon neki **SCOTT-féle csukamájolaj Emulsiót** és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvűvé válik.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét a halászt — kérjük figyelembe venni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

már gyakran visszazörlötta szüleinek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

SCOTT-féle EMULSIÓ

a legkiválóbb, ugy tisztaság, valamint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

Szükségleteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

ADORJÁN FERENC, fényképészeti műterme Rákóczi-ucca 397 sz.

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Kész úri és női cipők. Flórián-tér

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üveg-áru-kereskedése.

BÖHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-u.

DARNAY KÁLMÁN vas- és fűszer kereskedése és gépraktára.

FISCHER MÓR ecetszesz-, könyak- és líkőrgyáros, pálinkagyároskereskedő. Mosó u.

HORVÁTI LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

Id. HORVÁTH JÓZSEF úri és női cipész, Kossuth Lajos ucca. (Balasits-féle ház)

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

JAKAB IMRE beszálló vendéglője. Árpád-u.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.

KESZLER PÁL kocsigyártó és szobafestő. Mihályfai ucca.

KOVÁCS LAJOS férfi és női cipész üzlete. Gyógyszertár mellett.

KLAFFL LAJOS épület- és butoraszatlos. Temetkezési vállalkozó. Nagy kóporsó-raktár. Kész butorraktár.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC süti üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász

LÖWY NÖVÉREK női ruha varróterme Deák Ferenc ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA árubáza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sirkőraktár. Árpád-ucca.

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üzlete és harisnyakötődéje. Kossuth-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős. z

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és eimfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglősje »Arany-bárány.«-hoz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Váralja utca 35 szám. Major festő-féle ház.

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése.

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vizathatlan

kátrányos fedőlemez

kátrányos pépszalagot

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban árulit

Würzburger Jakob, Sümeg.

Figyelmeztetés!

A. Schicht

szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas” védjeggyel

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz
a kiadóhivatal.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a **szabd. hattyugyógyosztár** által **Majna-Frankfurt**.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és berről nagy képes árjegyzéket

ingyen

és bérmentve küldöm meg a **ki címét** tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni **nem akar**, mert ebből **megtanulhatja a szőlőtelepítést** s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökéres vesszőkből, a világhírű **Delaware-ből** állandóan **több millió készlet eladó**, olcsó ár mellett. **Több ezer elismerő levél**, közte több hercegi és grófi urolomtól. Cim:

Szücs Sándor fia, szőlőtelepe,
Bihardiószeg.

Magyar Vulkáncementgyár Részvénytársaság.

Központ: Budapest, V. Sas ucca 25.
Telefon: 107-16.

Gyártelep: Selyp.
Telefonállomás: Hatvan.

Minden cementfogyasztót

tisztelettel felkérünk, hogy szükségletének 1910. évre való fedezéselől e

- elsőrendű minőségű **portlandcementre**,
- vulkánportland kevertcementre**, mely bármely más portlandcement minőségével vetekedik,
- vulkáncementre**, mely a románcement minőségét messze túlhaladja, vízepítkezésnél. — alapanyagát a trassz képezvén, — nélkülözhetlen, **ajánlatainkat saját érdekében bekérje.**

KLAFFL LAJOS

épület és butor asztalos, temetkezési vállalat, Sümegen.

Van szerencsém a nagy érdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a Kossuth Lajos uccai házamban a mai kor igényeinek megfelelő

kész butor-raktárt

rendeztem be. Hazai és részben saját gyártmányu, szalon, hálószoba és ebédlő berendezések, legjobb minőségű hajlított faszékek, konyha, és kerti butorok, képkeretekből sib. tartós szép kivitelben nagy választékban állandó raktárt tartok legjutányosabb gyári áron egy évi jótállással.

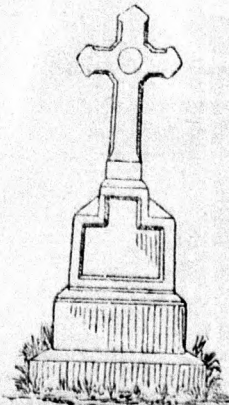
Szíves pártfogásukat kéri

teljes tisztelettel

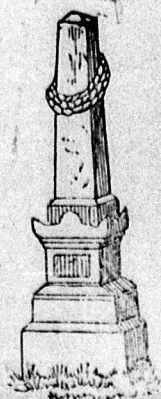
Klaffl Lajos.

Pentz Mihály

kőfaragómester Sümegen.

Dús választék mindenféle sírköben. Ugyanint: márvány, gránit, szienit, labrador és porfirból. Síremlékeket, uti kereszteteket, szentháromság szobrokat, épület és minden egyéb e szakmába vágó munkákat és javításokat jutányos áron elvállal és izléses kivitelben készít.

Karácsonyi játékvásár

Böhm Gáspár Párisi áruházában, Sümeg.

Ujjonnan berendezve, a legmagasabb igényeknek megfelel.

Kizárólagos raktár **Kobrak cipőkben**, Hückl, gráci és plüsch kalapokban. Nagy raktár sapkák, ingek, nyakkenedők, kézműáruk, harisnyák, ernyők, botok, keztyűk, utibőröndök, bőrtárcák, pipere-, divat- és diszműárukban. Kész női blouzok és kötött ujdonságok. Nagy választék egyes kosztüm és blouz-kelmékben. Női divat különlegességi raktár. Valódi halcsont reform vállfűzők.

Újév előtt
mélyen leszállított árak.

Mindennemű

nyomtatványokat

jutanyos áron és izléses kivitelben készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája Sümegen

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elfogadtatnak